

PAASKOMEDIE

Een komedie in vier bedrijven

door

WILLY BASTIAENSEN

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V. – 2000 Antwerpen

Tel: 03 366 44 00

E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PAASKOMEDIE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **WILLY BASTIAENSEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2024/0220/018
ISBN 9789038517421

Copyright: © 2024 Toneelfonds J. Janssens bv

Internet: www.toneelfonds.be
E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van **TONEELFONDS JANSSENS** te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van **TONEELFONDS JANSSENS** te Antwerpen.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij **TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen**

Telefoon 03 366 44 00

Website: www.toneelfonds.be

Email: rechten@toneelfonds.be

IBAN: BE37 3631 4081 3728 BIC: BBRUBEBB

Geen enkele andere instantie dan TONEELFONDS JANSSENS heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering:

Aankoop van minimaal 10 tekstboekjes bij de uitgever.

Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be.

Zie ook de brief, welke u bij aankoop van de scripts heeft ontvangen (tevens bewijs van aankoop tekstboekjes bij uitgever), of informeer ons via de mail/per post. Bij vragen kunt u bij ons informeren. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens. Eventueel extra voorstellingen dienen uiterlijk 1 dag voor de dag van de opvoering te worden aangegeven.

U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Aanvraag vergunning tot HER-opvoering(en):

1. Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be of via de mail/per post met uw gegevens naar Toneelfonds Janssens. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens

2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% boete worden verhoogd. Het tarief wordt met boete verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen vier weken voorafgaand aan de voorstelling. Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten NEDERLAND: I.B.V.A. HOLLAND BV, afd. Auteursrechten, Postbus 363, 1800 AJ Alkmaar Telefoon (072) 5112135 – info@ibva.nl. Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONAGES

(4 dames – 6 heren)

JEF, de voorzitter. Een beetje de patriarch en voortrekker. Is in voor grappen maar ernstig wanneer dat nodig is.

LOUIS, net werkloos. Daardoor wat verbitterd en aan de drank geraakt.

FONS, de lolbroek van de vereniging. Moet af en toe wat teruggefloten worden.

STAN, zijn 'partner in crime'.

BERT, onderwijzer. Ernstig maar geen droogstoppel.

JEANNE, volkse vrouw, maar nooit platvloers.

IDA, vriendin van Jeanne. Even recht voor de raap. Jeanne en Ida zijn zo'n beetje het vrouwelijk equivalent van Fons en Stan.

EMMY, oudere vrouw. Wat moederlijk type.

PASTOOR THEO BOON, toegewijd, maar geen pilaarbijter.

MEVROUW CAETHOVEN, voorzitter van de kerkenraad. Dominant, benepen, een echte dragonder.

DECOR

Een vergaderruimte achter een volkscafé. Enkele tafels en stoelen volstaan. Deur naar het cafégedeelte.

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

(Vroege avond. De meeste spelers van toneelkring Voorwaarts! zijn binnen en zitten aan de tafel.)

FONS: Allez Jef, vertel ons 'ns waarom ge ons zo dringend bijeen hebt geroepen.

JEF: Zo direct als de Louis er is.

IDA: Kunnen we al niet beginnen zonder hem? Ik wil niet te laat naar huis. We hebben vorig weekend juist gespeeld en ik zou nu toch 'ns een paar weken 's avonds thuis willen zijn.

JEF: Nee, sorry mensen, ik wil de Louis er bij.

STAN: Als die dan maar niet ergens in een café is blijven plakken. Want de laatste tijd is die meer zat dan nuchter.

FONS: Ja, als die zijne lever kon ontsnappen, zou die direct onderduiken in een moskee.

EMMY: Waarom in een moskee, Fons?

FONS: Moslims mogen toch geen alcohol drinken?

EMMY: Ah ja, nu snap ik het.

FONS: Bingo!

JEF: Ik ga 'm straks na de vergadering toch eens onder vier ogen aanpakken over dat drankprobleem. Dat was ik al langer van plan. Hij onthoudt zijn teksten niet meer, hij komt altijd te laat, of hij komt niet. Ik zal 'm daar 'ns kordaat...

(Louis komt binnen)

Ah, dag Louis. Ik ben blij dat ge er eindelijk zijt. Ga zitten.

LOUIS: Sorry dat ik wat laat ben, mensen, maar... ik moest mijn madam nog met iets helpen.

FONS: Was hare vibrator kapot?

JEANNE: Daar gaan we weer.

JEF: Mannen, nu efkens niet zwanzes. Ik wil het vanavond ook niet te laat maken.

FONS: We zijn één en al oor, Jef, shoot!

JEF: Wel, gisterenavond is pastoor Boon bij mij langs geweest.

FONS: De pastoor? Bij u thuis?

JEF: Ja Fons, bij mij thuis. En hij...

STAN: Jongen, jongen toch, wat voor een risico's hebt gij gepakt: ne pastoor in uw huis binnenlaten.

EMMY: Ah... wat is daar dan riskant aan, Stan?

STAN: Dat weet jij precies niet, hé, Emmyke? Maar die gasten deinzen er niet voor terug om stiekem wijwater in uwe koffie of uw bier te gieten, en dan zijt ge voor de rest van uw leven verknoeid.

EMMY: Hoe dat dan, Stan?

STAN: Awel, ene slok met iets van dat wijwater erin en ge voelt u daarna bij alles wat lekker of plezant is, gegarandeerd schuldig. "Zondig" noemen die ouwelvreeters dat.

JEF: Alstublieft, hé zeg! Als ik nog ene keer onderbroken word, bol ik het af.

IDA: Ja. Houdt nu efkens jullie klep en laat de Jef voort klappen. Des te vroeger kunnen we naar huis.

FONS + STAN: Ja, ma.

JEF: Merci Ida, d'er zijn hier dan toch nog een paar serieuze mensen.

JEANNE: Daar bestaat een synoniem voor, hé Jef: "vrouwen".

(Als Fons en Stan willen riposteren, steekt Jef een dreigende wijsvinger uit)

JEF: Geen woord meer nu, hé. Luister, zo direct komt de pastoor naar hier.

JEANNE: Dat ziet er verdacht uit.

JEF: Er is niks verdachts aan; hij wil ons gewoon iets vragen.

LOUIS: Ik ga nog gauw iets bestellen.

IDA: Louis, ik wil nu niks zeggen maar...

LOUIS: Niet beginnen zagen, hé. 'k Ben ne grote mens.

(Louis wil buitengaan maar botst bijna op pastoor Boon.)

Oh, pardon... mijnheer... pastoor.

PASTOOR: Goedenavond, iedereen.

JEF: Ah, mijnheer pastoor. Kom binnen en zet u.

PASTOOR: Beste mensen, bedankt dat jullie naar hier zijn willen komen. Ik zal maar meteen met de deur in huis vallen. Want ik heb van Jef gehoord dat jullie pas gespeeld hebben en ik begrijp dat jullie niet te laat naar huis willen.

JEANNE: Ja, wij zouden graag 'ns een paar weken thuis willen zijn. Wij zijn niet celibatair, hé mijnheer pastoor.

JEF: Jeanne!

PASTOOR: Ik begrijp het. Goed dan. Mensen, ik zit met een vervelend probleem. Jullie weten toch dat onze katholieke toneelkring Den Godvruchtige Akker elk jaar op paasmaandag een openlucht-passiespel brengt in een regie van mijzelf?

(Iedereen knikt of beaamt.)

Welnu, bijna alle spelers van onze kring liggen met een stevige griep in bed. Ze moeten minstens een week binnen blijven. Dus repeteren zal er niet meer van komen. En 't is al over tien dagen paasmaandag.

FONS: Kunt jij geen wonderbaarlijke genezing aan uwe grote Chef hierboven vragen, mijnheer pastoor? Die kan toch alles? Die is tenslotte de allerhoogste.

STAN: De directeur himself van N.V. De Kosmos.

FONS: Ja, maar voor zijn filiaal Aarde heeft hij precies niet veel tijd. Met alle respect,

hé mijnheer pastoor.

JEF: Stan, Fons, alstublieft.

FONS: Wacht 'ns efkens! Ik kan al raden waarom dat ge hier zijt: gij gaat vragen of wij dat passiespel willen opvoeren, niet?

PASTOOR: *(na een aarzeling)* Ja. ...

(Iedereen een paar momenten met een mond vol tanden.)

FONS: En kan een andere katholieke kring dat dan niet overpakken? Die van Nevelgem bijvoorbeeld?

PASTOOR: Die hebben zelf al paasopvoeringen en bovendien is het passiespel een traditie van ons dorp waar van heinde en verre mensen op afkomen. Dus... ik dacht, jullie als enige andere kring van ons dorp...

(Er valt een onbehaaglijke stilte. Niemand heeft er zin in maar ze durven dat niet zomaar te zeggen.)

Jullie moeten niet meteen antwoorden. Ik stel voor dat jullie er eens een nachtje over slapen en mij morgen laten weten of jullie het zien zitten of niet.

JEANNE: 't Is nogal kortbij, hé mijnheer pastoor en we hebben nog maar pas gespeeld. En ik heb nog een huishouden ook, hé.

IDA: Ja, mijne vent gaat dat ook niet plezant vinden dat 'm weer alleen voor de kinderen moet zorgen en dat 'm avonden achtereen alleen thuis moet zitten.

JEF: Emmy?

EMMY: 't Is inderdaad wel kortbij, hé Jef? Ja toch hé?

JEF: Bert?

BERT: Voor mij blijft het gelijk. Ik ga mee met de meerderheid.

FONS: Nen echte democraat.

PASTOOR: Oké. Luister, laat mij morgen iets weten. In ieder geval bedank ik jullie toch voor jullie komst. *(af)*

STAN: Zeg Jef, hadt gij niet ineens in de mail kunnen zetten wat die pastoor wou?

JEF: Ja, natuurlijk. Maar dan hadden jullie allemaal direct nee gezegd en ik wou de pastoor nu niet direct afwimpelen.

STAN: Als ge 't maar weet dat ik onmiddellijk nee had gezegd. Geen haar op mijne kop dat er aan denkt om aan zo ne katholieke flauwekul mee te werken.

FONS: Mijn haren denken er precies hetzelfde van.

JEF: Waarom hebt ge dat dan daarjuist niet aan de pastoor zelf gezegd?

FONS: Ja, zeg, Jef...

JEF: Achter de rug van iemand iets zeggen is gemakkelijk, niet?

STAN: *(verveeld, wat nijdig)* Ja, ja. Trouwens, sinds wanneer gaan wij iets doen voor ouwelvreterers?

FONS: Ja, die samen met de macht en de adel eeuwenlang het volk hebben onderdrukt en uitgebuit?

JEF: Luister, mensen, denk er 'ns over na en laat mij morgen iets weten, oké?

FONS: Voor mij is het njet, Jef.

STAN: Voor mij ook.

IDA: Idem dito!

EMMY: Ik zit wel wat in met die pastoor.

JEANNE: Geen compassie mee hebben. Dat hebben die papen en pastoors...

IDA: ... en nonnen!

JEANNE: ... ook nooit gehad met het gewone volk. Echte dictators waren dat. Tot in de kloosters en scholen!

STAN: Goed gesproken, dames.

JEF: Oké, dan gaan we er nu nog ene drinken op kosten van de kring en dan kunnen we naar huis.

(Donker)

Scène 2

(De volgende avond. Jef is bezig stoelen rond de tafel te zetten. De pastoor komt op.)

JEF: Ah, dag mijnheer pastoor.

PASTOOR: Zeg maar Theo, Jef.

JEF: Theo. Oké.

PASTOOR: Allez, ge hebt uw mensen dan toch kunnen overhalen om het passiespel te doen? Ik kan begrijpen dat het voor jullie niet zo evident is.

JEF: Ja, maar onder ons gezegd en gezwezen hé mijnheer pastoor...

PASTOOR: Theo.

JEF: Theo. Ze moeten niks hebben van de kerk en van den Bijbel en van pastoors, maar ik heb vooral ingespeeld op hun gevoel van solidariteit. Als medemensen. En als bewoners van ons dorp. En ja... dan zijn die doorbakken socialisten dikwijls christelijker dan heel wat christenen die ik ken. Met alle respect, hé! Sorry!

PASTOOR: Ik versta het, Jef, ik versta het. En onder ons gezegd en gezwezen: ik denk niet dat Onze Lieve Heer etiketjes plakt op goed zijn. Maar... zeg niet tegen onze bisschop of andere pastoors dat ik dat gezegd heb, hé. *(kijkt op zijn horloge)*

JEF: 't Is tijd, hé? Goed, ik zal ze 'ns van de toog gaan losweken.

(Jef gaat af en komt even later terug met de bende. Ze vallen pratend en zwanzend binnen. Ieder groet de pastoor op zijn manier. Als ze zich neergezet hebben:)

Mensen! Mensen, mag ik jullie aandacht alstublieft?

FONS: Als ge ze maar teruggeeft. Ik heb ze nog nodig... voor als mijn vrouw ze opeist.

STAN: Juist gelijk bij mij. En... zijt er voorzichtig mee, want mijn vrouw heeft die van mij al flink versleten.

JEANNE: Daar gaan we weer.

IDA: Ja, die arme dutskes van mannen... vastgeklonken aan de kettingen van het huwelijk.

JEANNE: Bij een heks van een vrouw.

JEF: Mensen, efkes serieus, ja? Ah ja, en nog iets: ik wil hier geen moppen over de kerk en het geloof horen, begrepen? En zeker geen kritiek of geschimp.

PASTOOR: Och, een paar moppen kan geen kwaad, Jef. Een goeie grap op tijd en stond. Humor moet er zijn. Ook in de kerk!

IDA: Zeker in de kerk!

FONS: Ne verlichte pastoor, Stan.

STAN: *(buigend naar Fons, fluisterend)* Of ne gebuisde. Op de vakken "Veroordelen" en "Verdoemen".

JEF: Dat is heel tof van u, Theo, maar ze zullen zich toch niet altijd kunnen inhouden; sorry dan, hé.

PASTOOR: In Gods grote tuin zingt elke vogel zoals hij gebekt is, Jef.

FONS: Maar vergeet niet dat wij roodborstjes zijn, hé mijnheer pastoor!

JEF: Sta-an! Bon, het woord is aan u, Theo.

PASTOOR: Goed, beste mensen, eerst en vooral: het is Theo en niet "mijnheer pastoor". Verder wil ik jullie van harte bedanken dat jullie mij... en de parochie... en ons dorp uit de nood willen helpen. Ik apprecieer dat ten zeerste, geloof mij.

FONS: In geloven zijn we niet zo sterk, Theo.

PASTOOR: En omdat ge van toneelspelen dorst krijgt, had ik gedacht aan twee vaten Trappist, plus een bak Duvel en een bak Hoegaarden tijdens de repetities. Op kosten van de parochie.

(De mannen, buiten Bert, barsten in een daverend gezang uit: "Leve de pastoor en hij mag er wezen...")

JEF: Mannen! Mannen! 't Is al goed. Mannen!

JEANNE: En 't is dat daar gene aan-en-uit-knop aan staat, hé Ida.

IDA: Die zou toch niet marcheren.

FONS: Precies of dat bij jullie...

JEF: *(snijdt gekibbel af)* Theo.

PASTOOR: Misschien is 't gemakkelijk dat jullie je naam op een papier schrijven en dat voor jullie zetten. Dat werkt wat gemakkelijker.

(Pastoor deelt wat blaadjes uit – ze beginnen te schrijven)

A propos, Jef, zijn alle mannen van uwe kring er?

JEF: Ja. Waarom vraagt ge dat, Theo?

PASTOOR: Zijn er niet meer mannen?

JEANNE: Er zijn er al meer dan genoeg. Het moet gezellig blijven, hé.

(Opnieuw willen Fons en Stan er op ingaan maar een dreigende wijsvinger van Jef doet hen inhouden)

PASTOOR: Ik zie hier vijf mannen. Die kunnen Jezus, Petrus, Judas, Herodes en Kajafas spelen. Maar dan hebben we nog een aantal mannen nodig om de andere

apostelen te spelen maar dat zijn stille rollen. Zijn er bij jullie geen mannen die dat willen doen?

JEF: O nee, aan onze andere mannen moet ge dat niet vragen. Decor bouwen, de techniek doen, licht en geluid, folders laten drukken, allemaal geen probleem... Maar het podium op gaan, nee, dat onder geen beding.

PASTOOR: Onze kring heeft nog wel drie mannen die kunnen figureren, maar dan komen we nog mannen tekort. Maar goed, dat lossen we wel op. Ik zal eens navraag doen bij de Chiro. Zo. Als jullie dit willen doorgeven. (*reikt stapeltje scripts aan*)

FONS: Is dit alles?

PASTOOR: Wat bedoelt ge... Fons?

FONS: Is dit alle tekst?

PASTOOR: Ja. Het grootste deel is uitbeelding.

FONS: Dat valt dan goed mee. Dan hebben we niet zoveel tekst te blokken.

JEANNE: We hebben ook maar negen dagen, hé Fons, en dan moet het er staan.

PASTOOR: Inderdaad, Jeanne. Laten we er dus zo snel mogelijk aan beginnen. Dan ga ik jullie nu eerst in het kort het passiespel schetsen zodat jullie al een algemeen idee krijgen wat het precies inhoudt. Het begint met de scène waarin Jezus met enkele van zijn discipelen tezamen is. Maria Magdalena giet een geurige olie in de haren van Jezus tot ongenoegen van Judas.

FONS: Waarom smeert die olie in zijn haar? Had 'm droog haar?

BERT: Dat is symbolisch, Fons.

FONS: Hoe dat, symbolisch?

PASTOOR: Mensen, met alle respect, maar laten we even voortdoen. Na het spel wil ik best met jullie afspreken om wat vragen te beantwoorden.

FONS: Oké.

PASTOOR: Jezus berispt dan Judas en die zint op wraak. In de volgende scène heeft Judas een gesprek met de hogepriester Kajafas. Hij wil Jezus in een hinderlaag lokken.

FONS: De rat!

PASTOOR: Nee, een verblinde, Fons, een zondaar die begrip en vergeving nodig heeft.

FONS: Een pak rammel, ja!

JEF: Fons!

PASTOOR: Dan krijgen we de intocht van Jezus in Jeruzalem op een ezel.

JEANNE: Nen ezel? Er is al een rol voor u, Stan.

IDA: Daar hebt ge wel nen intelligente acteur voor nodig, hé Jeanne.

STAN: Gaat het een beetje met jullie, ja.

PASTOOR: Dan volgt één van de sleutelscènes van het passiespel: het Laatste Avondmaal. In die scène zit Jezus met zijn twaalf apostelen bijeen aan tafel.

JEANNE: Met dertienen aan tafel; dat brengt ongeluk.

PASTOOR: Hij kondigt zijn lijden en zijn dood aan.

JEANNE: Lap! Mijn woorden zijn nog niet koud...

PASTOOR: En hij zegt ook wie hem zal verraden.

FONS: En dan troeven ze die 'ns goed bij.

BERT: Fons, het is een passiespel, geen western.

FONS: O, zou dat geen gedacht zijn? We maken er een western van. We verplaatsen de actie naar het Wilde Westen van de vorige eeuw. Jezus is een onvervaarde super rechtvaardige ranger – in een wit pak natuurlijk – die door de country reist om het kwaad te bestraffen.

STAN: Ja, en zijn twaalf apostelen komen er één voor één bij. De Apostoleros met hun dodelijke pistoleros.

FONS: En hij preekt overal van goed te zijn voor de medemens. En de bandieten van de overheid en corrupte sheriffs knalt hij rechtstreeks naar de hel.

STAN: Hij wordt overal bekend tot grote ergernis van de potentaten die er in elk stadje de plak zwaaien; de grootgrondbezitters, de corrupte rechters en sheriffs, de hardvochtige werkleiders.

FONS: Ja, en hij vestigt zich in de hoofdstad waar nen heel corrupte gouverneur de macht heeft. En die wil Jezus natuurlijk zo rap mogelijk onder het woestijnzand zien.

STAN: Hij wilt hem laten kruisigen.

FONS: Lynchen, hé Stan, lynchen. In 't Wilde Westen kenden ze alleen lynchen.

STAN: Ah ja, ze lynchen hem aan een kruis; zeg, is dat geen origineel idee?

(De anderen zijn steeds stiller geworden en staren of Fons en Stan aan of werpen mekaar veelbetekenende blikken toe.)

FONS: Ze vinden het precies geen goed idee, Fons.

JEF: Als ik ooit hoor dat er ergens in een circus twee plaatskens vrijkomen, dan zal ik jullie warm aanbevelen.

FONS: Hey, daar beledigt gij mij niet mee, hé Jefke, circusartiesten zijn niet van de minste.

JEF: Ik bedoel wel als voer voor hun leeuwen en tijgers.

IDA: Och arme die beesten... acute voedselvergiftiging.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSENS**
Voor de juiste keuze